

Νόημα

Η παρωδία της δίκης

§ 50-51

Ο Κριτίας μεθοδεύει την δικαστική δίωξη του Θηραμένη όταν διαπιστώνει ότι θα είναι εμπόδιο στις αυθαιρεσίες των Τριάκοντα. Άλλωστε, η βουλή έπεθορύβησε εύμενως τους ισχυρισμούς του Θηραμένη ότι

α. πολιτεύθηκε με μετριοπάθεια και σύνεση και

β. οι αδικίες των Τριάκοντα έχουν προκαλέσει δίκαιες αντιδράσεις.

Ο Κριτίας επειδή διαπίστωσε ότι αν άφηνε την πρωτοβουλία των κινήσεων στην Βουλή, ο Θηραμένης δεν θα καταδικαζόταν, έξηλθε και έπιστῆναι έκέλευσε τούς τά Έγχειρίδια έχοντας φανερώς τῆ βουλή, επί τοῖς δρυφράκτοις!

Είσελθών πάλι στο Βουλευτήριο, ο Κριτίας έθεώρησε έαυτόν ότι όρᾶ τούς φίλους έξαπατωμένους και ότι αυτό ένας άνδρας οἷος δεῖ δεν πρέπει να το έπιτρέπει. Και τους προειδοποίησε ότι τοῦτο καί αυτός ποιήσει. Και για να τρομοκρατήσει τους βουλευτές τους δείχνει τους φέροντες μάχαιρα στα κιγκλιδώματα, με τα λόγια ότι ούτε αυτοί θα επιτρέψουν να αθωωθεί άνθρωπος που καταστρέφει την ολιγαρχία! Τους υπενθύμισε ότι υπάρχει διάταξη, στους καινούς νόμους, μηδένα άποθνήσκειν μόνον από τους επίλεκτους Τρισχιλίους που συμπεριλαμβάνονται στους καταλόγους ενώ αντίθετα, αυτοί που είναι εκτός καταλόγου οι Τριάκοντα είσί κύριοι θανατοῦν.

Ο Κριτίας προχωρά λοιπόν αυτοβούλως στην αποφασιστική χειρονομία και έξαλείφει έκ τοῦ καταλόγου τουτονί Θηραμένην και με τα λόγια και ήμεῖς θανατοῦμεν τοῦτον υφαρπάζει, υποκλέπτει και υποκαθιστά την γνώμη της βουλής!

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

§ 52-54

Τα λόγια του Κριτία ξάφνιασαν τον Θηραμένη και

α. ως πρώτη κίνηση αυτοπροστασίας ανέπιδησεν επί την Έστίαν και

β. ικέτευσε τους βουλευτές, στο όνομα της Δικαιοσύνης, όχι μόνο να μην έχει ο Κριτίας το δικαίωμα έξαλείφειν μήτε αὐτόν μήτε ὄν ἄν βούληται αὐτῶν ἀλλά

γ. να δικάζονται ὅλοι ὄνπερ νόμον αὐτοί ἔγραψαν περί τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ·

δ. γνωρίζοντας ὅτι ἡ καταφυγή στον Βωμό δεν πρόκειται να τον σώσει θέλει μόνο να αποδείξει ὅτι οὗτοι εἰσὶν οὐ μόνον ἀδικώτατοι περί ἀνθρώπους ἀλλά και ἀσεβέστατοι περί θεούς,

ε. και τους επέσήμανε ὅτι διατρέχουν και αυτοί τον ἴδιο κίνδυνο, με το επιχείρημα ὅτι το δικό του ὄνομα οὐδέν εὐεξαλειπτότερον ἐστί ἢ το ἐκάστου αὐτῶν.

Τα λόγια αὐτά δεν τον ἔσωσαν ἀπὸ μια προειλημμένη ἀπόφαση...

Κατ' ἐντολή των Τριάκοντα εἰσήλθαν οἱ Ἐνδεκα στο Βουλευτήριο ἐπὶ τον Θηραμένην γιατί σύμφωνα με τον Κριτία οὐτοσί ο Θηραμένης ἦταν κατακεκριμένος κατὰ τον νόμον, και λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οὗ δεῖ να πράξουν τά ἐκ τούτων...

§ 55-56

Μόλις ο Κριτίας ἀπόσωσε τα λόγια του ἀρχισαν

α. ἀπὸ τη μια ο ἀναιδέστατος και θρασύτατος Σάτυρος, επικεφαλῆς των Ἐνδεκα να τον απομακρύνει ἀπὸ τον βωμό

β. ἀπὸ την ἄλλη οἱ υπηρέτες.

Ο Θηραμένης ἐπεκαλεῖτο και θεούς και ἀνθρώπους καθορᾶν τά γινόμενα.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Η δε βουλή, τρομοκρατημένη, βλέποντας τους φρουρούς να έχουν κατακλύσει τον χώρο μπροστά από το βουλευτήριο, κραδαίνοντας έγχειρίδια, ήσυχίαν ἤγε.

i.Οι Ένδεκα ἀπήγαγον τόν ἄνδρα διά τῆς ἀγορᾶς,

ii.ο Θηραμένης ἐδήλου μάλα μεγάλη τῆ φωνῆ οἷα ἔπασχε και

iii.όταν ο Σάτυρος του εἶπε να σιωπάσει αλλιῶς θα κλάψει πικρά, ο Θηραμένης, που ωστόσο δεν εἶχε χάσει το ἠθος του ἀπάντησε: «ἂν δέ σιωπῶ οὐκ ἄρ' οἰμώξομαι;».

Το φρόνιμον και το παιγνιῶδες ἐκ τῆς ψυχῆς δεν το ἔχασε οὔτε όταν ἀναγκαζόμενος ἀποθνήσκειν ἔπιε το κώνειον, ἀποκοτταβίσαντα το λειπόμενον, αναφώνησε «τούτ' ἔστω Κριτία τῷ καλῷ » σαν να προέβλεπε και του Κριτία το μέλλον...

Σημείωση

Ο Κριτίας σκοτώθηκε, μαζί με πολλούς ομοϊδεάτες του, λίγο αργότερα, τον Μάιο του 403 π.Χ., πολεμώντας στη Μουνυχία, στον Πειραιά, που κατείχε ο Θρασύβουλος με τους δημοκρατικούς επαναστάτες του, στην προσπάθειά του να υποστηρίξει την ολιγαρχία.

Χαρίκλεια Μυττά, φιλόλογος

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!